

MİKROBİYOM/MİKROBİYOTA ÇALIŞTAYI SONUÇ BİLDİRGESİ

Mikrobiyom/Mikrobiyota (M/M) çalıştayı bu alandaki çalışmaların geliştirilmesine yönelik izlenmesi gereken stratejilerin ve yapılması gerekenlerin belirlenmesine yönelik olarak 20 Kasım 2015’de Dr. Cumhuriyet Özkuyumcu’nun başkanlığında geniş bir katılımı ile gerçekleştirildi.

Çalıştayı ilk bölümünde Dr. Tanıl Kocagöz tarafından yapılan sunumla çalıştayda ele alınacak konular için bir kavramsal çerçeve oluşturuldu. Ardından, bu alanda ülkemizde yapılan öncü çalışmalardan ikisi Dr. Serap Süzük ve Dr. Meltem Yalınay tarafından sunuldu.

Çalıştayı ikinci bölümü Dr. Hakan Abacıoğlu’nun moderatörlüğünde küçük grup çalışmaları şeklinde gerçekleştirildi. Bu bölümde, gruplardan önceden hazırlanan 5 soruya yanıt/görüş oluşturmaları istendi. Bu görüşler aşağıda ana başlıklar halinde yer almaktadır.

- M/M çalışmaları öncelikle **araştırma** olarak gerçekleştirilmelidir. Bu konuda genel bir profil belirlenmesi amacıyla “**Ulusal Mikrobiyom Projesi**” öncelikli olabilir. Araştırmalarda sadece bağırsak değil diğer anatomik bölgelerin (ağız, deri, vb) mikrobiyotaları da ele alınmalıdır.
- M/M çalışmalarında **kronik ve yaşam biçimi ile ilgili hastalıklara** öncelik verilmelidir. Bunlar arasında **metabolik hastalıklar** (obezite, diyabet, vb), **kanserler** (GIS kanserleri öncelikli olabilir), **kardiyovasküler hastalıklar** (hipertansiyon, vb), **otoimmün ve alerjik hastalıklar** ile **nöropsikiyatrik** (depresyon, otizm, anksiyete bozuklukları, vb) bozukluklar sayılabilir. Ayrıca, gebelikte ve yeni doğanlarda mikrobiyota gelişimi/değişimleri gibi **fizyolojik** durumlar ve **çevresel** mikrobiyom araştırmaları da öngörülmelidir.
- Yukarıda belirlenen alanlardaki çalışmalar standartları önceden belirlenerek ve iyi planlanarak **multidisipliner** ve **çok merkezli** olarak yürütülmelidir. Bu konuda **TUSEB**’in koordinasyonu ve kaynak yaratması teşvik edilmelidir. Ayrıca, **TÜBİTAK**, **SANTEZ**, **Horizon 2020**, **Probiyotik firmaları**, **Avrupa Topluluğu Projesinde** ikili işbirliği ve **Kamu Projeleri 1007 KAMAK** gibi fon kaynaklarından da yararlanılmalıdır.
- M/M çalışmalarına tıbbi mikrobiyologlar sahip çıkmalı ve ön almalıdır. Ancak, bu çalışmalar biyoinformatik, genetik, biyokimya, immünoloji, allerji, endokrinoloji, gastroenteroloji, pediatri, kadın-doğum, kardiyoloji gibi farklı disiplinlerle birlikte yürütülmelidir.
- M/M çalışmalarında izlenecek stratejiler arasında:
 - Farkındalığı arttırmak: Ulusal, yerel basında mikrobiyotayı tanıtmak,

- Kongre ve paneller yoluyla mikrobiyologların bilgi düzeyini arttırmak,
 - Ulusal Mikrobiyom Projesi benzeri çok merkezli, iyi planlanmış büyük araştırmalar yoluyla kaynak israfının önlenmesi
 - Eđitim ve araştırma bursları ile özellikle yurt dışında yöntemlerin öğrenilmesinin desteklenmesi
 - Çalışma grubu oluşturulması
 - Araştırma ve çalışmalarda kullanılacak bir rehber oluşturulması
 - 2016 yılının mikrobiyologlar için “mikrobiyota yılı” olarak ilan edilmesi yer almaktadır.
- M/M çalışmalarına ek olarak
 - Anaerob kültür sistemlerinin ve üretme ortamlarının zor üreyen mikroorganizmaları kapsayacak şekilde geliştirilmesi.
 - Bakteriler kadar bakteri metabolitlerinin de çalışılması
 - Germ free deney hayvanlarının üretilebildiği laboratuvarların geliştirilmesi
 - Ürüne yönelik çalışmalar yapılması da önerilmiştir.